

شیوه عملکرد سیاسی پیامبران

مؤلف: حجت الاسلام و المسلمین محمد باقر طاقتی

انتشارات مصفاى الوند

بهار ۱۳۸۴

طافقی، محمد باقر، ۱۳۴۴—	BP
شیوه علمکرد سیاسی پیامبران / مولف:	۲۲۰/۷
ش ۹ ط ۲ / محمد باقر طافقی . — همدان : انتشارات مصفاى الوند ،	
۱۸۴ ص. شابک : ۹۶۴-۹۵۹۰۰۷-۰-۶	۱۳۸۳
کتابنامه.	
پیامبران - اولوالعزم - سیاست و حکومت .	
الف. عنوان	
۲۹۷/۴	

عنوان:	شیوه علمکرد سیاسی پیامبران
مولف:	محمد باقر طافقی
ویراستار:	خاتم زهرا رنجبران - حمید مسعودیان
ناشر:	انتشارات مصفاى الوند
لینوگرافی:	روشن
چاپخانه:	روشن
تیراژ:	۱۵۰۰ جلد
صفحه و قطع:	۱۸۵ - وزیری
تاریخ انتشار:	۱۳۸۴
قیمت:	۱۴۰۰۰ ریال
شابک:	۹۶۴-۹۵۹۰۰۷-۰-۶

مرکز فروش :

همدان: خیابان مهدیه رویروی بانک ملی انتشارات فن آوران

تمایندگی دو تهران:

۱- موسسه کتابیران - میدان انقلاب - خیابان لیانی نژاد غربی (بعد از چهار راه کارگر)

۲- خوبروازان - میدان انقلاب، خیابان شهدای زاهدوسری،

بین فروردین و فخر رازی، پلاک ۲۰۴ تلفن: ۶۴۹۴۴۰۹-۶۴۱۱۱۷۳

فهرست مطالب

پیشگفتار: ۱-۷

فصل اول: کلیات (۱)

- ۹..... تعریف و مفهوم دین و سیاست
- ۱۰..... معانی لغوی دین
- ۱۳..... دین از دیدگاه دانشمندان غربی
- ۱۴..... مفهوم دین از دیدگاه دانشمندان اسلامی
- ۱۸..... خلاصه و جمع بندی از تعاریف ارائه شده از دین و نقد آنها
- ۲۰..... تعریف دین از دیدگاه مخالفان
- ۲۲..... سیاست چیست؟
- ۲۴..... سیاست در قرآن کریم
- ۲۵..... مفاهیم سیاسی در قرآن
- ۲۸..... سیاست از دیدگاه ائمه علیهم السلام

فصل دوم: کلیات (۲)

- ۳۵..... مبانی شیوه های سیاسی دین
- ۳۶..... تعریف قرآن
- ۳۷..... قرآن و فقه سیاسی
- ۳۸..... سنت دومین منبع اندیشه سیاسی دینی

..... سنت چگونه می تواند منبع برای اندیشه سیاسی دینی باشد؟ ۰

..... عقل ، سومین منبع برای اندیشه سیاسی دینی است. ۲

..... اجماع چهارمین منبع اندیشه سیاسی دینی: ۳

فصل سوم: پیوند دین و سیاست

..... ریشه اعتقاد اهل سنت به اجماع: ۵

..... توضیح بیشتر اجماع در نزد امامیه: ۶

..... شریعت قانون نظم اجتماعی: ۹

..... شریعت قانون تهذیب نفس: ۱۰

..... شریعت قانون کمال حقیقی انسان: ۱۵

..... پیوند دین و سیاست: ۱۸

فصل چهارم: پیامبران الهی و سیاست

..... خلافت انسان در زمین: ۷۸

..... پیامبران در تمدن: ۸۳

..... شیوه حکومتی پیامبران: ۹۷

..... داود زمامدار دادگر: ۱۰۶

..... سلیمان پیامبر دانا و حاکم توانا: ۱۰۷

..... موسی (ع) پیشوای مبارز و صاحب شریعت: ۱۱۳

..... عیسی پیشوای صلح آسمانی: ۱۱۶

..... حضرت یوسف قهرمان بهترین داستانها: ۱۲۰

فصل پنجم: پیامبران و اصلاحات

..... تعریف اصلاح: ۱۲۳

..... اصلاح و فطرت: ۱۲۳

۱۲۵	اصلاح اجتماع
۱۲۵	پیامبران و اصلاح قوم
۱۳۶	زمامداران و اصلاح

فصل ششم: شیوه های سیاسی اسلام

۱۴۵	زعامت سیاسی اسلام
۱۵۰	انتخاب نمایندگان سیاسی اجتماعی:
۱۵۱	اعزام ماموران اطلاعات و تحقیقات
۱۵۲	سرکوب فتنه گران
۱۵۲	ریاست قضایی
۱۵۵	هدایت، تنظیم و کنترل اقتصاد
۱۵۹	بررسی نظریه تفکیک رهبری دینی و دینوی در سیره نبوی
۱۶۱	قرآن و رهبری سیاسی پیامبر
۱۶۴	قرآن و مسئولیتهای اجتماعی پیامبر:
۱۶۹	قرآن و اموال پیامبر
۱۷۳	قرآن و مسئولیت مسلمانان در برابر پیامبر
۱۷۵	لزوم اطلاعات از پیامبر
۱۷۸	لزوم ارائه اطلاعات و گزارشات به پیامبر
۱۷۹	لزوم استیذان از پیامبر
۱۸۱	تعیین جانشین
۱۸۳	جمع بندی و نتیجه
۱۸۷	پیشنهادهات
۱۸۸	فهرست منابع

پیشگفتار

یکی از مسائلی که هم اکنون در بین اندیشمندان جامعه ما مطرح می باشد، شیوه ها عملکردهای سیاسی در آموزه های پیامبران است. گروهی وجود شیوه و عملکرد سیاسی در آموزه های پیامبران را انکار نموده و دین را محدود به رابطه بین انسان و خداوند می دانند و آن به موضوعات عبادی، شخصی منحصر کرده اند و در مقابل گروهی دین زندگی انسان در تمام زمینه ها دانسته و سیاست را از مسائل مهم دین به شمار می آورند. کسانی نیز نوعی روش التقاط را پذیرفته، دخالت دین بر سیاست را محدود به خواست مردم و اکثریت آن می دانند و در نتیجه پدید آمدن تضاد بین خواست دین و مردم، مردم را ترجیح می دهند.

بررسی قرآن کریم و روایات رسیده از پیامبران به خصوص از پیامبر اکرم (ص) ائمه اطهار (ع) به عنوان منابع اصلی شناخت دین می تواند ما را در رسیدن به درستی هر یک از فریضه ها و نظرات فوق کمک کند.

با بررسی ادبیات موجود آثار مختلفی از مؤلفین محترم درباره موضوع کتاب به رشته تحریر درآمده که هر یک به طور اجمال و از یک زاویه به پاسخ سؤال مورد نظر پرداخته اند. این خاطر جای یک پژوهش جامع در این خصوص خالی است، عمده آثار عبارتند از:

الف - نهضت های انبیاء^۱:

در این کتاب به نهضت ها و انقلاب پیامبران با طاغوت ها پرداخته و به طور خلاصه شیوه و عملکرد پیامبران با مردم و توجه دادن مردم به دین و یکتا پرستی که عامل مهم در وحدت جامعه و مبارزه با ستمگران بود آورده و در این کتاب اضافه بر قرآن از منابع سایر ادیان نیز استفاده شده است، اما شیوه و عملکرد سیاسی پیامبران به طوری خیلی خلاصه ذکر کردند.

ب - نظام حکومت حکومت النبویه^۲:

در این کتاب با بیان معنای حکمت و حکومت به شیوه حکومت پیامبر اسلام پرداخته و مشکلات فراوری حکومت پیامبر اسلام (ص) با اقوام مختلف بیان کرد و اشاره ای نیز به نصب فرماندهان و خصوصیات آنان شده است. منتها در این کتاب صرفاً به شیوه حکومتی پیامبر اسلام (ص) نظر کرده و از شیوه حکومتی سایر پیامبران مطالبی را نیاورده است.

ج - دین و دولت^۳:

در این کتاب سیر بحث از «رابطه دین و دولت» آغاز شده با بررسی نظرات دانشمندان به نقد آنها پرداخته و ضرورت حکومت بر اجتماع را یادآور شده، سپس با بیان انواع حکومت ها به حکومت دینی توجه کرده و به مسائل فراوری حکومت دینی و قوانین ثابت و متغیر آن اشاره

۱- جلال الدین فارسی، نهضت های انبیاء، (تهران، انتشارات جهان آرا، بی تا)

۲- شیخ عبدالحی کاتبی، نظام الحکومت النبویه، (لبنان: بیروت، دارالصاد، ۱۴۱۴)

۳- سروش، محمد: دین و دولت، (قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ بهمن، ۱۳۷۸)

کرده و به شاخه های ارزشی آن که همان کرامت انسان است نظر اندوخته و حکومت نبی اکرم (ص) نمونه بارز حکومت دینی و مسائل مربوط به آن را از قبیل عقد و پیمان ها و بخشنامه ها و قراردادها بهترین قانون برای جامع بشری می داند، سپس به «خواستگاه دولت و شرایط حاکم» در اندیشه دینی نگریسته و با بحث از اختیارات حکومت دینی پایان پذیرفته است. مؤلف محترم در رابطه با موضوع تحقیق اشاره اجمالی داشته است.

د - مبانی اندیشه سیاسی اسلام^۱:

نگارنده محترم این کتاب ارزشمند مباحث خود را در هشت فصل ادامه داده و به پیدایش اندیشه سیاسی و مفاهیم مربوط به آن نگریسته و نظرات عده ای از اندیشمندان را بیان کرده و بحث سکولاریزم و سابقه تاریخی آن را نوشته سپس به شکل گیری فلسفه سیاسی اسلام پرداخته و مفاهیم سیاسی قرآن و نقش امامت و رهبری در اسلام و شرایط آن توجه داشته و قدرت سیاسی و نقش بنیادی آن در اندیشه سیاسی اسلام را یادآور شده است و به اهمیت دادن اسلام به حقوق بشر در ابعاد گوناگون نظر کرده است. این کتاب ارزشمند با توجه به اینکه در حوزه اندیشه سیاسی دینی قلم فرسایی کرده فقط به شیوه و عملکرد سیاسی پیامبر اسلام پرداخته است.

هدف این کتاب بررسی شیوه ها و عمل کردهای سیاسی پیامبران خدا بر مبنای قرآن کریم است. در حقیقت هدف پاسخ دان به این پرسش اساسی است که آیا دین از سیاست جدا است یا نه؟ و پیوند ناگسستنی دین و سیاست را بیان می کند.

مفاهیم کلیدی که به بررسی مسئله کمک اصلی و اساسی می کند و در پژوهش به کار می روند ضرورت دارند اجمالاً تعاریفی از آنها ارائه شود البته این مفاهیم در مبحث کلیات کتاب تحت عنوان تعاریف به طور مفصل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. این مفاهیم عبارتند از:

الف : سیاست

ب : پیامبران

ج : قرآن

د : حدیث

الف - سیاست:

واژه سیاست ریشه در زبان عربی دارد ساس یسوس اخذ شده است و معانی مختلفی دارد^۱. این مفهوم گستردگی زیادی دارد و از او تعاریف زیادی شده است ولی آنچه را که شاید امروزه بتوان به عنوان قدر متیقن این تعاریف به حساب آورد طرحی جهت اداره جوامع انسانی است که

